

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1283/2019
19.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Енике Вег, адвокат из ... против тужених ББ у стечају, чији је пуномоћник Звонимир Биорац, адвокат из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Миодраг Војновић, адвокат из ..., ради забране дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1. 1199/18 од 25.06.2018. године, у седници од 19.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1. 1199/18 од 25.06.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П1. 2/2016 од 15.01.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац био дискриминисан код тужене ББ, раније „ББ1“ АД у периоду од октобра 2008. године до 17.08.2009. године, од стране туженог као послодавца, а друготуженог и трећетуженог као принудних управника код првотуженог, услед чега је тужилац претрпео материјалну и нематеријалну штету. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужилац претрпео материјалну штету у виду незаконитог умањења зараде због дискриминације од стране тужених у спорном периоду у износу од 100.333,49 динара, са законском затезном каматом до 08.04.2013. године у износу од 60.225,60 динара, укупно 160.559,19 динара и утврђено је да тужни солидарно дугују тужиоцу на име накнаде материјалне штете наведени износ. Ставом четвртим изреке, утврђено је да је тужилац претрпео нематеријалну штету услед дискриминације у укупном износу од 400.000,00 динара и да тужени солидарно дугују тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете наведени износ. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев преко износа од 400.000,00 динара. Ставом петим изреке, утврђено је да тужени тужиоцу солидарно дугују на име трошкова парничног поступка износ од 401.212,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1. 1199/18 од 25.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојене су жалбе тужених и преиначена

првостепена пресуда у усвајајућем делу тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за утврђење дискриминације и накнаду материјалне и нематеријалне штете, као и да се тужени обавезу да му накнаде трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженима накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 640.675,00 динара, а друготуженом и трећетуженом на име накнаде жалбених трошкова 87.812,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду жалбених трошкова.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

С обзиром да је у поступку поводом дискриминације ревизија увек дозвољена, у смислу члана 41. став 4. Закона о забрани дискриминације, то нема законских услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, према Уговору о раду од 29.06.2007. године, закљученим са правним претходником туженог, тужилац је засновао радни однос на радном месту директора Дирекције за ... у Сектору за ... . Дана 23.10.2008. године, Гувернер Народне банке Србије донео је решење којим је правном претходнику туженог „ББ1“ АД ... уведена принудна управа, и за принудне управнике именовани су овде тужени ВВ и ГГ. Увођењем принудне управе, суспендовани су управни и извршни одбор као органи банке, осим скупштине, тако да су банком управљали искључиво принудни управници. Након увођења принудне управе, тужилац је и даље био распоређен на исто радно место, и даље је формално био директор Дирекције за ..., али запослени му више нису подносили извештај о раду као директору, и променио се однос запослених према њему, јер су принудни управници имали сва овлашћења. Тужилац је остао у истој канцеларији, али није добијао радне задатке. Након увођења принудне управе, на послу је владала атмосфера страха запослених за своју будућност и радна места. По упуству од стране Народне банке Србије да се смање трошкови пословања банке, принудна управа је донела одлуку о смањењу зарада, која се односила на готово све запослене, па и на тужиоца. Тужиоцу је била умањена зарада у већем проценту у односу на остале запослене. Висина разлике зараде за спорни период утврђена је налазом и мишљењем вештака. Током одржавања седнице скупштине банке, дана 30.06.2009. године, тужилац је са још неколико акционара напустио седницу, која је након тога прекинута због недостатка кворума. Принудна управа туженог је дана 07.08.2009. године, решењем тужиоцу отказала уговор о раду због повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине. Према налазу и мишљењу вештака, као последица дешавања на радном месту тужиоца по

увођењу принудне управе, код тужиоца је дошло до промене психичке равнотеже, осећања понижености, увређености, страха због бриге за егзистенцију и душевних болова због повреде части и угледа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном пресудом је делимично усвојен тужбени захтев тужиоца, утврђено је да је био дискриминисан од стране тужених и по том основу му је досуђена материјална штета у виду разлике зараде и нематеријална штета у виду претрпљеног страха и душевних болова због повреде части и угледа.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаној првостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Чланом 16. став 1. Закона о забрани дискриминације, забрањена је дискриминација у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног односа или уживање под једнаким условима свих права у области рада. Чланом 18. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05, 61/05, 54/09) забрањена је непосредна и посредна дискриминација лица која траже запослење, као и запослених, с обзиром на лична својства. Чланом 19. дефинисана су непосредна и посредна дискриминација у смислу тог закона, а према члану 20. став 1., дискриминација из члана 18. тог закона забрањена је, између осталог, у односу на услове рада и сва права из радног односа.

Лице која указују да је у односу на њих извршена дискриминација због неког личног својства, дужна су да докажу да су неједнако третирана у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, а супротна страна на чијој се дискриминаторско поступање указује, дужна је да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да из утврђеног чињеничног стања не произилази да је у спорном периоду тужилац од стране тужених дискриминисан у области рада, како посредно тако и непосредно, због неког личног својства, па стога нема основа за накнаду материјалне и нематеријалне штете тужиоцу. Наиме, увођењем принудне управе над правним претходником туженог, дошло је до промене у организацији и начину рада банке, суспендована су права органа управљања банке и банком су управљали искључиво принудни управници, овде тужени, а отац тужиоца је смењен са функције генералног директора и председника извршног одбора банке. Због промене у организацији и начину рада и предузимања мера финансијске консолидације, промене пословне политике и другачијег начина рада запослених и рада са клијентима, код тужиоца, као и код осталих запослених, дошло је до незадовољства, осећања угрожености за егзистенцију и несигурности за радна места. Међутим, мере које су тужени у спорном периоду предузимали, а које се односе на смањење трошкова кроз умањење плата запослених, централизацију појединих функција и послова, и ограничавање неких права запослених, спроведене су са легитимним и законски утврђеним циљем отклањања уочених неправилности у пословању банке и ради њене финансијске консолидације, што је и наложено од стране гувернера НБС приликом увођења принудне управе, у складу са чл. 57а и 57б Закона о банкама и другим финансијским организацијама.

То што тужилац, иако је и даље био директор Дирекције за ... са осталим клијентима, није више имао ранија овлашћења и што се његов положај променио како у односу на дотадашње радне обавезе, тако и у односу на пословну комуникацију са клијентима банке и на до тада надређене и подређене запослене у банци, не представља дискриминацију, како то правилно закључује другостепени суд, јер је до промене организације и начина рада у банци, дошло због законитог увођења принудне управе над правним претходником тужене банке. Стога се ревизијом неосновано истиче погрешна примена материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 404. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић